

Bruselj, 8. september 2023
(OR. en)

12772/23

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0319 (NLE)

UK 168
RECH 389
ESPACE 48
BUDGET 25

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Prejemnik: Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije

Št. dok. Kom.: COM(2023) 527 final

Zadeva: Predlog SKLEPA SVETA o stališču, ki se v imenu Evropske unije
zastopa v Specializiranem odboru za sodelovanje v programih Unije

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2023) 527 final.

Priloga: COM(2023) 527 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 7.9.2023
COM(2023) 527 final

2023/0319 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Specializiranem odboru za sodelovanje v programih Unije

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki se v imenu Unije zastopa v Specializiranem odboru za sodelovanje v programih Unije (v nadaljnjem besedilu: Specializirani odbor) v zvezi s predvideno spremembo Priloge 47 „Izvajanje finančnih pogojev“ (v nadaljnjem besedilu: Priloga 47) k Sporazumu o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) ter sprejetjem osnutka Protokola I „Programi in dejavnosti, v katerih sodeluje Združeno kraljestvo“ (v nadaljnjem besedilu: Protokol I) in osnutka Protokola II „o dostopu Združenega kraljestva do storitev, ki se zagotavljajo v okviru nekaterih programov in dejavnosti, v katerih Združeno kraljestvo ne sodeluje“ (v nadaljnjem besedilu: Protokol II).

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Sporazum o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani

Sporazum o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska (v nadaljnjem besedilu: Združeno kraljestvo) na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) je začel veljati 1. maja 2021¹. V petem delu „SODELOVANJE V PROGRAMIH UNIJE, DOBRO FINANČNO POSLOVODENJE IN FINANČNE DOLOČBE“ določa pravila za sodelovanje Združenega kraljestva v programih, dejavnostih in storitvah Unije.

Člen 710(1) Sporazuma določa, da Združeno kraljestvo sodeluje pri programih in dejavnostih Unije ali, v izjemnih primerih, delu programov ali dejavnosti Unije, ki so odprti za njegovo sodelovanje in so navedeni v Protokolu I, ter prispeva k njim.

Člen 731(1) določa, da kadar Združeno kraljestvo ne sodeluje v programu ali dejavnosti Unije, ima lahko kljub temu dostop do storitev, ki se zagotavljajo v okviru programov in dejavnosti Unije, v skladu s pogoji iz Sporazuma in temeljnih aktov ter drugih pravil, ki se nanašajo na izvajanje programov in dejavnosti Unije. Nadalje Sporazum v členu 731(2) določa, da se storitve, do katerih ima Združeno kraljestvo dostop, in posebni pogoji za njegovo sodelovanje določijo v Protokolu II.

Vendar protokolov ni bilo mogoče skleniti v okviru Sporazuma, saj je bilo sodelovanje v programih in dejavnostih odvisno od predhodnega začetka veljavnosti temeljnih aktov, ki še niso bili sprejeti. Zato sta pogodbenici sprejeli Skupno izjavo o sodelovanju v programih Unije in dostopu do storitev v okviru programov (v nadaljnjem besedilu: skupna izjava).

Glede na pridružitve Združenega kraljestva določenim programom Unije od začetka leta 2024 člen 1 Protokola I določa, da Združeno kraljestvo od 1. januarja 2024 sodeluje v programih in dejavnostih Unije ali njihovih delih, ustanovljenih z naslednjimi temeljnimi akti, in prispeva k njim:

¹ Sklep Sveta (EU) 2021/689 z dne 29. aprila 2021 o sklenitvi, v imenu Unije, Sporazuma o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani in Sporazuma med Evropsko unijo ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska o varnostnih postopkih za izmenjavo in varovanje tajnih podatkov (UL L 149, 30.4.2021, str. 2).

- Uredba (EU) 2021/696 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi Vesoljskega programa Unije in ustanovitvi Agencije Evropske unije za vesoljski program ter razveljavitvi uredb (EU) št. 912/2010, (EU) št. 1285/2013 in (EU) št. 377/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU, kolikor zadeva pravila, ki se uporabljajo za sestavni del iz člena 3, odstavek 1, točka (c), navedene uredbe (Copernicus);
- Uredba (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1290/2013 in (EU) št. 1291/2013, kolikor zadeva pravila, ki se uporabljajo za elemente iz odstavka (2)(a) in (b) člena 1 navedene uredbe;
- Sklep Sveta (EU) 2021/764 z dne 10. maja 2021 o vzpostavitvi Posebnega programa za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa ter razveljavitvi Sklepa 2013/743/EU.

Poleg tega je v členu 1 Protokola II določeno, da ima Združeno kraljestvo pod pogoji iz Sporazuma, temeljnih aktov in katerih koli drugih pravil, ki zadevajo izvajanje ustreznih programov in dejavnosti Unije, dostop do naslednjih storitev:

- storitev za nadzor in spremljanje v vesolju (SST), kot so opredeljene v členu 55 Uredbe (EU) 2021/696 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Vesoljskega programa Unije in ustanovitvi Agencije Evropske unije za vesoljski program ter razveljavitvi uredb (EU) št. 912/2010, (EU) št. 1285/2013 in (EU) št. 377/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU.

Protokola I in II se uporabljata od četrtega leta večletnega finančnega okvira Unije za obdobje 2021–2027. Združeno kraljestvo v obdobju 2021–2023 ni pridruženo zgoraj navedenim programom Unije. Zato so potrebne spremembe Priloge 47.

V skladu s členom 8(1)(s) Sporazuma se ustanovi Specializirani odbor za sodelovanje v programih Unije.

Sporazum v členu 714(11) določa, da lahko Specializirani odbor za sodelovanje v programih Unije spremeni Prilogo 47. Sporazum v členu 710(2) in členu 731(3) določa, da lahko Specializirani odbor za sodelovanje v programih Unije sprejme Protokol I oziroma Protokol II.

2.2. Predvidena akta Specializiranega odbora za sodelovanje v programih Unije

Specializirani odbor bo spremenil Prilogo 47 in sprejel Protokol I in Protokol II (v nadaljnjem besedilu: predvidena akta).

Namen predvidenih aktov je omogočiti sodelovanje Združenega kraljestva in subjektov Združenega kraljestva v programih Unije ter jim zagotoviti dostop do ustreznih storitev v okviru programov, kakor je navedeno zgoraj.

Predvidena akta bosta postala zavezujoča za pogodbenici kot del Sporazuma v skladu s členom 778(1) Sporazuma, ki določa, da so „[p]rotokoli, priloge, dodatki in opombe k temu sporazumu [...] njegov sestavni del“. V skladu s Pravilom 9 v povezavi s pravilom 13(1) Priloge 1 k Sporazumu se v sklepih, ki jih sprejme Specializirani odbor, določi datum začetka njihove veljavnosti.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Predlaga se, da se odobrita sprejetje protokolov I in II ter sprememba Priloge 47 k Sporazumu v zvezi s sodelovanjem Združenega kraljestva in subjektov Združenega kraljestva v programih Unije.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“².

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Specializirani odbor za sodelovanje v programih Unije je organ, ustanovljen s sporazumom, tj. s Sporazumom.

Akt, k sprejetju katerega se poziva Specializirani odbor, je akt s pravnim učinkom. Predvideni akt bo v skladu s členom 778(1) Sporazuma zavezujoč po mednarodnem pravu.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se zastopalo stališče v imenu Unije. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element³.

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU glede predvidenega akta, ki ima hkrati več ciljev ali elementov, ki so neločljivo povezani, ne da bi bil eden v razmerju do drugih postranski, mora izjemoma vključevati različne ustrezne pravne podlage.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Predvideni akt ima cilje in elemente na področju raziskav, tehničnega razvoja in vesolja. Ti elementi predvidenega akta so neločljivo povezani, ne da bi bil kateri v razmerju do drugih postranski.

² Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točka 63.

³ Sodba z dne 4. septembra 2018, Komisija/Svet, C-244/17, EU:C:2018:662, točka 38.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep zato obsega naslednje določbe: Pogodbo o delovanju Evropske unije in zlasti člen 173(3), člen 182(1) in (4), člen 183, drugi odstavek člena 188 in člen 189(2) Pogodbe.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga za predlagani sklep bi morali biti člen 173(3), člen 182(1) in (4), člen 183, drugi odstavek člena 188 in člen 189(2) v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker ima sklep Specializiranega odbora za sodelovanje v programih Unije o spremembi Priloge 47 ter sprejetju protokolov I in II pravni učinek, je primerno, da se sklep Specializiranega odbora za sodelovanje v programih Unije po sprejetju objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Specializiranem odboru za sodelovanje v programih Unije

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 173(3), člena 182(1) in (4), člena 183, drugega odstavka člena 188 in člena 189(2) v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sporazum o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) je bil sklenjen s Sklepom Sveta (EU) 2021/689¹ in je začel veljati 1. maja 2021.
- (2) V skladu s členom 710(2) in členom 731(3) Sporazuma mora Specializirani odbor za sodelovanje v programih Unije, ustanovljen s členom 8(1)(s) Sporazuma (v nadaljnjem besedilu: Specializirani odbor), sprejeti Protokol I „Programi in dejavnosti, v katerih sodeluje Združeno kraljestvo“ (v nadaljnjem besedilu: Protokol I) in Protokol II „o dostopu Združenega kraljestva do storitev, ki se zagotavljajo v okviru nekaterih programov in dejavnosti Unije, v katerih Združeno kraljestvo ne sodeluje“ (v nadaljnjem besedilu: Protokol II).
- (3) V skladu s členom 714(11) Sporazuma lahko Specializirani odbor spremeni Prilogo 47 „Izvajanje finančnih pogojev“ (v nadaljnjem besedilu: Priloga 47).
- (4) Priloga 47 ter protokola I in II so sestavni del Sporazuma.
- (5) Primerno je določiti stališče, ki se v zvezi s sprejetjem protokolov in spremembo Priloge 47 v imenu Unije zastopa v Specializiranem odboru –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v Specializiranem odboru, ustanovljenem s členom 8(1)(s) Sporazuma, o sklepu, ki se sprejme na podlagi člena 710(2), člena 714(11) in člena 731(3) Sporazuma, temelji na osnutku sklepa Specializiranega odbora, ki je priložen temu sklepu.

¹ Sklep Sveta (EU) 2021/689 z dne 29. aprila 2021 o sklenitvi, v imenu Unije, Sporazuma o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani in Sporazuma med Evropsko unijo ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska o varnostnih postopkih za izmenjavo in varovanje tajnih podatkov (UL L 149, 30.4.2021, str. 2).

Predstavniki Unije v Specializiranem odboru se lahko sporazumejo o manjših tehničnih spremembah osnutka sklepa brez nadaljnega sklepa Sveta.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*